

Bruksvallarna

Arkeologisk förundersökning inom det gränsbestämda området Tännäs 875:1

Tännäs socken, Härjedalens kommun, Jämtlands län

Anna Engman

RAPPORT – JAMTLI 2014:25
ISSN 1654-2045

Utgivning och distribution:

Jamtli

Box 709

831 28 Östersund

Tel. 063-15 01 00

Fax 063- 10 61 68

© Jamtli 2014

Kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/02204

Redigering och layout av framsida: Lena Ljungkvist, Jamtli Förlag

ISSN 1654-2045

Inledning

Undersökningen föranledes av att Härjeåns nät AB har för avsikt att dra om elledningar och installera nya kabelskåp i Bruksvallarna och en mindre del av detta arbete kommer att ske inom det fastställda fornminnesområdet RAÄ Tännäs 875:1 där kabel ska dras fram till en ny transformatorstation och en fastighet väster om denna ska anslutas. Transformatorstationen är planerad i relativ närhet till en av gravhögena, RAÄ Tännäs 11:1.

Utredningens syfte är att utröna om det förekommer idag ej kända fornlämningar eller kulturlager inom det område som berörs av arbetet.

Metod

Enligt förundersökningsplanen krävdes i den östra delen schaktövervakning i samband med att arbetet genomförs, dvs en antikvarie arbetar tillsammans med den som gräver för att säkerställa att inga lämningar förstörs. Vid den planerade transformatorstationen krävdes att ett provschakt lades för att säkerställa att det inte finns några lämningar på platsen. Detta då den här delen av området ligger i nära anslutning till RAÄ Tännäs 11:1 som är en fornlämning i form av en gravhög.

I den västra delen krävdes att ett antal provschakt togs upp innan grävningen påbörjades. Detta då denna del befinner sig längre ifrån de i dag kända fornlämningarna samt att området redan är påverkat av tidigare byggnationer.

Vissa avsteg från förundersökningsplanen krävdes. Vid arbetet i fält konstaterades att placeringen av transformatorstationen hade korrigerats lite utifrån de kartor som tidigare lagts fram. Platsen som stakats ut ligger ett par meter sydöst om den inritade platsen, vilket gör att ingreppet kommer att ske lite längre ifrån den kända gravhögen (Tännäs 11:1). Dessutom kommer ledningen bitvis läggas i ett befintligt schakt för ledningar. Detta gjorde att det inte fanns anledning att utöva kontroll vid den grävningen.

I den västra delen kommer schaktet för ledningen att dras mitt i den befintliga vägen samt i redan använda schakt för tidigare ledningar. Detta gjorde att inga provschakt togs upp i detta område då det redan tidigare var grävt där.

Områdesbeskrivning

Området som kommer att påverkas av ledningsdragningen är gränsbestämt i samband med fornminnesinventeringen i området 1972. Inom det gränsbestämda området finns idag 4 kända gravhögar och 3 högliknande bildningar. Sannolikheten att det även finns rester efter järnåldersbebyggelse har ansetts vara stor och därför har det starkare skyddet som det gränsbestämda området ger ansetts nödvändigt.

Området har vid några tillfällen under årens lopp varit föremål för utredningar där gränserna för området diskuterats. Det område som idag gäller är det som finns registrerat i FMIS.

Resultat

Vid grävningen av provschakten framkom inget som kunde styrka konstruktioner eller annan verksamhet på de platser där ledningarna är tänkta att dras. Det betyder inte att det på andra platser inom området finns lämningar efter en järnåldersgård eller liknande. Platsen där vägen är dragen idag ligger ganska lågt och strax norr om lite sankare mark. Vid kontrollen var marken bitvis rejält vattensjuk efter snösmältningen.

Bild 1. Profil från provschakt vid transformatorstationen norr om vägen, sett mot NÖ.

Bild 2. Profil från provschakt söder om vägen, sett mot SV.

Provschakten gick ner till ett djup av intill 0,3 m innan orörd mark påträffades. Ovan detta fanns ett 0,2 m tjockt lager med mörkare jord, liknande matjord men inte lika fet. Under detta kom ett intill 0,1 m tjockt lager med grus och sten.

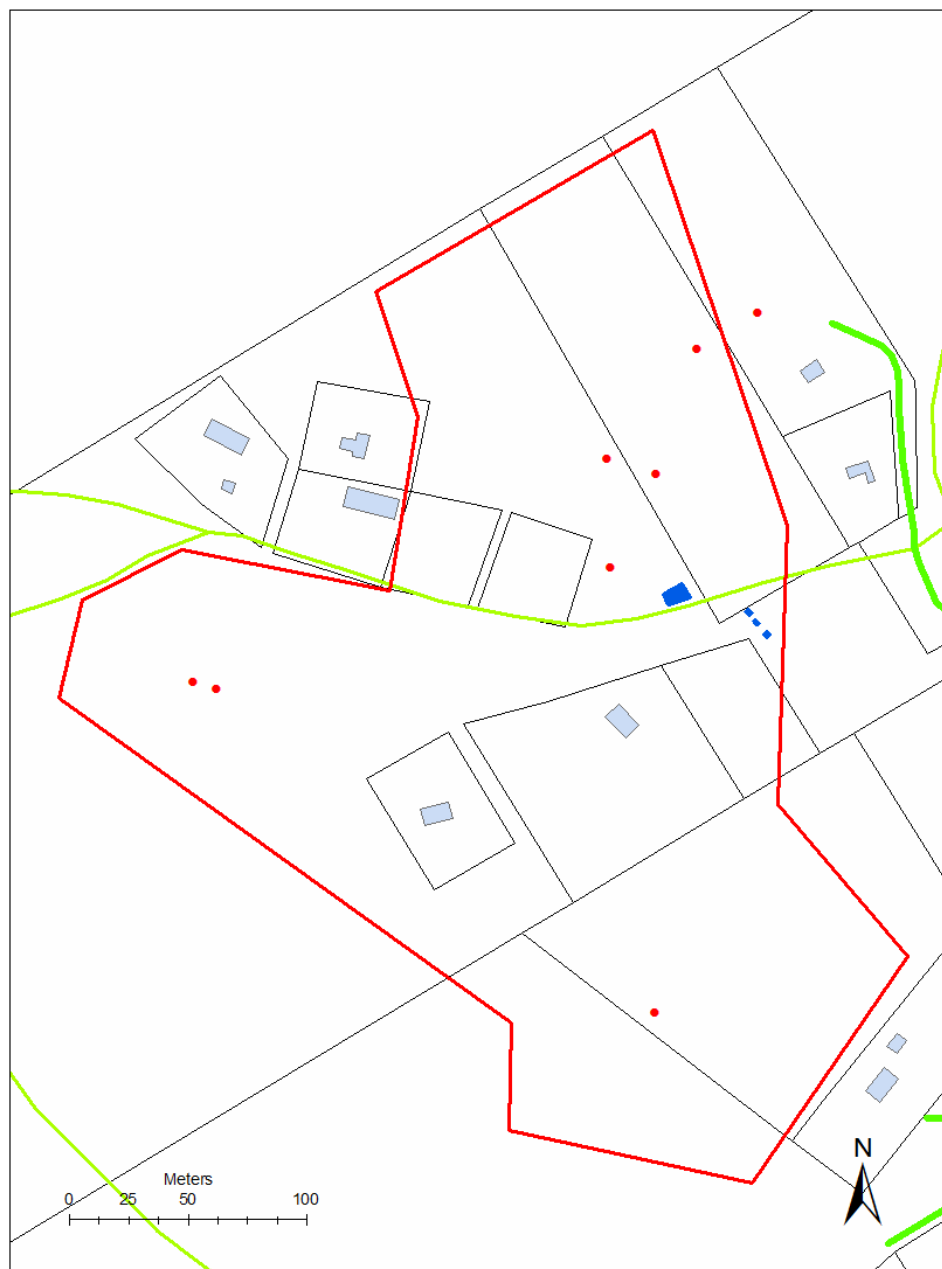

Bild 3. Schaktöversikt. Provschakten markerade med blått.

Tekniska och administrativa uppgifter

<i>Länsstyrelsens dnr:</i>	431-3664-2014
<i>Länsstyrelsens beslut:</i>	2014-05-19
<i>Jamtli:s dnr:</i>	128/2014F5CC
<i>Uppdragsgivare/Finansiär:</i>	Härjeåns nät AB
<i>Kommun:</i>	Härjedalen
<i>Socken:</i>	Tännäs
<i>Fastighet:</i>	60:1
<i>Undersökningstyp:</i>	Arkeologisk förundersökning
<i>Undersökningstid:</i>	Juni 2014
<i>Tidsåtgång i fält:</i>	2 timmar
<i>Tidsåtgång, resor:</i>	4 timmar
<i>Tidsåtgång, förberedelser och rapport:</i>	11 timmar
<i>Personal:</i>	Antikvarie Anna Engman, Jamtli
<i>Undersökt yta:</i>	Provschakt
<i>Lägesangivelse:</i>	Ekonomiska kartans kartblad
18C01ef	
<i>Koordinater (RAÄ Frösö 159:1):</i>	N6949200 E366197
<i>Koordinatsystem:</i>	SWEREF 99 TM
<i>Höjd över havet:</i>	790-860 m
<i>Dok material:</i>	Dokumentationsmaterial förvaras på Jamtli.

RAPPORTSERIE – JAMTLI, 2014

ISSN 1654-2045

- 2014:1 Collegiebostaden – Sanering av hussvamp, fasadåtgärder samt besiktning av tak på Zetterströmska biblioteket, 2013
Julia Cronqvist
- 2014:2 Ragunda gamla kyrka – Konservering av limfärgsmålat innertak och mindre interiöra putsarbeten, 2013
Julia Cronqvist
- 2014:3 Lockne kyrka – Fasadrestaurering och omläggning av kopparplåttak på tornhuv, 2013
Julia Cronqvist
- 2014:4 Åre gamla kyrka – Restaurering av två ljuskronor, 2013
Henrik Ylikoski
- 2014:5 Ytterhogdals kyrka – Byte av korsglob, 2001
Henrik Ylikoski
- 2014:6 Ankarede kyrkstad – Restaurering av härbre, 2013
Henrik Ylikoski
- 2014:7 Benen i rotvältan – Undersökning av skadat fornlämningsområde vid Sunne kyrkoruin, fornl nr Sunne 2:1 och förhistoriska gravar, fornl nr Sunne 90:1-3
Anna Engman
- 2014:8 Järnåldersåker i Håkansta – Arkeologisk undersökning av röjningsrösen vid fornlämning nr 38 Brunflo socken, 2013
Anders Hansson
- 2014:9 Hackås kyrka och Ovikens gamla kyrka – Tjärning av två klockstaplar, 2005–2006
Henrik Ylikoski
- 2014:10 Borgvattnets kyrka – Exteriör restaurering, 2003
Henrik Ylikoski
- 2014:11 Bryggaren 4, Gatuhus, gårdshus och förrådsbyggnad – Åtgärdsprogram för exteriörer och interiörer
- 2014:12 Arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll vid Frösö Prästbord 2:1, RAA Frösö 159:1
Anna Engman
- 2014:13 Ovikens gamla kyrka – Byte av spån samt rödtjärning av Salinska gravkorets tak, 2006
Henrik Ylikoski
- 2014:14 Ovikens nya kyrka – Omläggning av tak samt in- och utvändig restaurering 2004–2005
Henrik Ylikoski
- 2014:15 Betelkyrkan – Läggning av bandfalsat plåttak, 2011
Julia Cronqvist

- 2014:16 Hackås kyrka – Ändring av belysning, 2013
Björn Olofsson
- 2014:17 Byggnadsminnet Hovermo gårdsmuseum – Uppförande av fisktrappa, 2005
- 2014:18 Restaurering av Tjärntorpet 2004–2011
Henrik Ylikoski
- 2014:19 Hamnerdals kyrka – Ombyggnad av värmeanläggning och WC 2005
Henrik Ylikoski
- 2014:20 Branaflon – Kulturhistorisk landskapsanalys inför planerad torvtäkt
Anna Engman
- 2014:21 Husgrunder i Vattviken – Arkeologisk undersökning av husgrunder, fornlämning nr 217 i Bergs socken, 2013
Anders Hansson
- 2014:22 Ett andra tillägg till arkeologisk utredning avseende planerad vindkraftpark i Skaftåsen i Härjedalens kommun
Karl-Johan Olofsson
- 2014:23 Skorped – Kulturhistorisk landskapsanalys inför planerad vindkraftpark i Örnsköldsviks kommun
Anders Edvinsson
- 2014:24 Byggnadsminnet Campus A4, byggnad 9 – Omläggning av skivtäckt plåttak, 2014
Julia Cronqvist
- 2014:25 Bruksvallarna – Arkeologisk förundersökning inom det gränsbestämda området Tännäs 875:14
Anna Engman